

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 12P/33/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5318202467
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Holeščáková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2019:5318202467.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca sudkyňou Mgr. Annou Holeščákovou vo veci starostlivosti o maloletú E. D., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpená súdom ustanoveným kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, a plnoletého D. D., nar. X.X.XXXX, bytom u matky, deti rodičov: matka D. B. D., nar. X.X.XXXX, trvale bytom J. XXXX, XXX XX R. F. P., a otec (navrhovateľ): D. D., nar. X.X.XXXX, trvale bytom T. J. XXXX, XXX XX R. F. P., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ú. S. o návrhu otca o zníženie výživného na maloleté deti takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na zníženie výživného na maloletú E. D., nar. XX.X.XXXX z a m i e t a .

II. Súd s účinnosťou od 7.9.2018 z n i ž u j e výživné, ktoré je p o v i n n ý platiť navrhovateľ na plnoletého syna D. D., nar. X.X.XXXX, zo sumy 120,- Eur mesačne na sumu 50,- Eur mesačne, ktoré výživné bolo naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Čadca č. konania 5P/19/2014-74 zo dňa 15.6.2015.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 19.1.2016, doplneným dňa 7.9.2018, sa otec detí D. D. domáhal zníženia výživného na D. a na maloletú E.. V podanom návrhu otec tvrdil, že o zníženie žiada z dôvodu, aby neutrpelo jeho zdravie, chcel, aby súd rozhodol tak, aby mu to vychádzalo. Ústav mu vykonáva zrážky za lieky v sume 20,- € a na úmrtnú poisťku si dáva 20,- €, žiadal, aby mu nestrhávali toľko z dôchodku a aby to bolo spravodlivé. Na podklade výzvu súdu (č.l. 7 spisu) otec detí uviedol, že chce plne hradiť výživné na dcéru ale na D. mu plnú sumu neumožňuje hradiť a zasiela súdu príkaz exekúcie, ktorý mu bol doručený. V doplnenom podaní doručenom súdu 17.1.2019 uviedol, že v reakcii na výzvu súdu navrhuje znížiť výživné na syna na 50,- € a na dcéru na sumu 50,- €, celkom na obe deti 100,- €. Zároveň uviedol, že pojednávania sa zúčastniť nechce a chce aby bolo vykonané v jeho neprítomnosti.

2. V rámci prípravy pojednávania súd ustanovil maloletej kolízneho opatrovníka, ktorého súčasne požiadal o prešetrovanie pomerov v rodine maloletej.

3. Matka sa k podanému návrhu písomne vyjadrila dňa 18.2.2019 (č.l. 33) . Nesúhlasila s návrhom na zníženie výživného na mal. deti D. a E., síce sa zamestnala, ale jej príjem nie je dostačujúci. Okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 5P/19/2014 schválil rodičovskú dohodu, s ktorou súhlasil aj otec , že bude platiť na D. 120,- € a na E. 100,- € mesačne, ktorú si aj tak neplní vždy do 25-teho v mesiaci. V rámci vyjadrenia uviedla, že jej príjem je 560,- € a prídavky na dieťa, výdavky má na elektrinu 20,- €, internet 14,80 €, cestovné do práce 55,- €, splátky 110,- €, deťom hradí obedy 25-30,- €, hygiena 30,- €, oblečenie maloletej 40,- €, manžel je nezamestnaný bez príjmu, strava na mesiac je v sume 300,- €. K

vyjadreniu pripojila kópiu rozsudku vo veci 5P/19/2014, kópiu lekárskeho posudku zo dňa 2.7.2014, kde bola stanovená miera funkčnej poruchy v rozsahu 50% a bola uznaná za osobu z ťažkým zdravotným postihnutím, preukaz ZŤP, výplatné pásky od zamestnávateľa, doklady o hradení nákladov.

4. Kolízny opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 29.3.2019 (č.l. 49 spisu) uviedol, že matka spolu s mal. dieťaťom býva v murovanom dome kde v domácnosti býva s ňou i jej plnoletý syn a dve deti jej nebohého manžela. Pracuje v spoločnosti Q. ako pokladnička. jej výdavky sú na plyn 100,- €, elektrinu 15 + 20,- €, voda 150,- € polročne, internet 10,- €, cestovné 50,- €, lieky 20,- €. Na maloletú má výdavky na obedy 30,- €, dioptrické okuliare 80m,- €, zubár 100,- €, výlety, exkurzie, ošatenie, hygiena. Maloletá je žiačkou 7. ročníka ZŠ, učí sa dobre výchovné problémy nemá, je zdravá, má zvýšené výdavky spojené s návštevou zubára a kúpou okuliarov. Otec na výživu detí neprispieva, naposledy im bolo od exekútora zaslané na účet 78,- € vo februári 2019. Otec je vo výkone trestu odňatia slobody. Úrad nezistil žiadne nedostatky v starostlivosti o mal. deti zo strany matky. Z uvedených dôvodov kolízny opatrovník navrhuje súdu zamietnuť návrh otca na zníženie výživného, nakoľko matka nedokáže uhrádzať základné a nevyhnutné potreby dieťaťa.

5. Plnoletý syn vo vyjadrení doručenom súdu 16.4.2019 (č.l. 53 spisu) uviedol, že je evidovaný ako nezamestnaný, ak by sa zamestnal, navrhol zvýšiť výživné na sestru na sumu 180,- €.

6. Z odpovede na lustráciu v ZVJS zo dňa 14.1.2019 (č.l. 18) mal súd zistené, že otec maloletých je od 11.11.2013 vo výkone trestu odňatia slobody, poberá starobný dôchodok, ktorý mu chodí na osobné konto v sume 199,30 €.

7. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa dostavila matka a plnoletý syn. Nedostavil sa otec (súhlasil s vykonaním pojednávania v jeho neprítomnosti) a ani súdom ustanovený kolízny opatrovník, ktorý svoju neúčasť písomne ospravedlnil. Súd vykonal pojednávanie v ich neprítomnosti, nakoľko nezistil dôvody, ktoré by tomuto postupu bránili.

8. Matka na pojednávaní uviedla, že žiada návrh otca zamietnuť, je vdova, manžel jej zomrel, od otca detí nechodia žiadne finančné prostriedky, ona sa zamestnala, musí hradiť splátky na úver, ktorý mala s manželom na motorové vozidlo, toto bude splácať až do roku 2022. Poberá vdovský dôchodok. Jej plnoletý syn sa aktuálne zamestnal, prispieva jej sumou 100,- € mesačne.

9. Plnoletý syn vo výpovedi uviedol, že školu skončil k 30.6.2018, potom mal prázdniny, bol nezamestnaný a snažil sa pracovať na dohodu, teraz sa zamestnal a finančné prostriedky, ktoré získa prestravuje.

10. Súd vo veci vykonal dokazovanie postupom podľa § 204 CSP oboznámením listinných dôkazov tvoriacich obsah spisu a to návrh na začatie konania čl. 1 doručený súdu 7.9.2018, čl.4 odpoveď na lustráciu v Registri obyvateľov na matku maloletého dieťaťa, čl. 5 odpoveď na lustráciu v Registri obyvateľov na matku, čl. 6 odpoveď na lustráciu v Registri obyvateľov na otca, čl.7 výzva otcovi na odstránenie vád podania, čl. 9 oznámenie otca vo vzťahu k procesnému návrhu na zníženie výživného, čl. 11 príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy, z ktorého vyplýva, že je vedený exekučný príkaz u JUDr. Marty Kužmovej z 23.4.2018, kde sú vykonávané zrážky na zameškané výživné na Jozefa za obdobie od 1.3.2014 do 31.12.2014 a za obdobie od 1.1.2015 do marca 2018 vo výške 4.680,- Eur, čl. 13 výzva otcovi, čl. 14 žiadosť o doručenie zásielky prostredníctvom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, čl. 15 odpoveď na lustráciu v Sociálnej poisťovni na plnoletého syna, z ktorej vyplýva, že tento mal dohodu o vykonaní brigádnickej práce študentov v období od 27.1.2018 do 31.8.2018 v spoločnosti D.-J., s.r.o., príjem mal v auguste 2018 123,20 Eur, čl. 18 správa z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, z ktorej vyplýva, že menovaný, teda otec maloletého dieťaťa a otec plnoletého syna nie je zaradený pracovne, nepoberal žiadnu odmenu, chodí mu na osobné konto zo Sociálnej poisťovne starobný dôchodok, resp. jeho časť vo výške 199,30 Eur, čl. 22 oznámenie zo strany otca maloletého a otca plnoletého syna, v ktorom uvádza, že žiada znížiť výživné a to na maloletú E. na sumu 50,- Eur mesačne a na D. na sumu 50,- Eur a to na každé dieťa, teda spolu v úhrne chce platiť 100,- Eur mesačne, čl. 24 uznesenie o ustanovení kolízneho opatrovníka maloletému dieťaťu, čl. 31 správa z obce R. F. P., z ktorej vyplýva, že matka je vydatá. Šetrením zistili, že sa v mieste trvalého bydliska však už nezdržiava, býva v spoločnej domácnosti s manželom a deťmi v H. Č.. XXX. Je matkou dvoch detí, syn D. D. a dcéra E. D.. Ďalej oboznamuje čl. 33 vyjadrenie matky, v ktorom uvádza, že nesúhlasí so znížením výživného.

Poukazuje na rodičovskú dohodu, s ktorou navrhovateľ súhlasil s tým, že bude platiť na D. 120,- Eur a na E. 100,- Eur mesačne. Ďalej oboznamuje čl. 34 rozpis výdavkov a príjmov, príjem uvádza matka 560,- Eur a prídavky na jedno dieťa 24,34 Eur, výdavky elektrika 20,- Eur, internet 14,80 Eur, cestovné 55,- Eur, splátky 110,- Eur, spolu 199,80 Eur, ďalej platí E. obedy v škole 25,- až 30,- Eur, hygienické potreby 30,- Eur mesačne, oblečenie 40,- Eur, D. je nezamestnaný, evidovaný na Úrade práce bez príjmu, jemu dáva 150,- až 200,- Eur, strava na celý mesiac predstavuje sumu 300,- Eur, čl. 35 až 36 rozsudok Okresného súdu Čadca 5P/19/2014-74 zo dňa 15.6.2015, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, kde sa otec zaviazal hradiť výživné sumou 120,- Eur mesačne na D. a E. mesačne sumou 100,- Eur, čl. 37 odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažko zdravotne postihnutej a posudkovej činnosti, lekárskeho posudku, čl. 38 rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, z ktorého vyplýva, že D. D. podľa lekárskeho posudku, jej miera funkčnej poruchy predstavuje 50 %, čl. 41 výplátne pásky zo spoločnosti Q. J., a. s., kde je príjem uvedený v mesiaci október 2018 539,- Eur, v mesiaci november 2018 555,- Eur, v mesiaci december 2018 584,- Eur, január 2019 563,- Eur, čl. 43 doklady o hradení výdavkov ako sú SIPO 20,- Eur, doklady o zakúpení na Slovnafte, doklad v sume za 50,- Eur, HERAKLES-NET v sume 28,60 Eur, kde je uvedená poznámka internet a farba do tlačiarne, čl. 49 správa o prešetrení pomerov z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, z ktorej vyplýva, že matka býva s maloletým dieťaťom v rodinnom dome v H., v spoločnej domácnosti býva plnoletý syn a dve plnoleté deti nebohého manžel. Matka pracuje v Q. Č. ako pokladníčka na tri zmeny, príjem má 550,- Eur plus prídavok na dieťa a daňový bonus, výdavky plyn 100,- Eur, elektrina 15,- Eur, voda 150,- Eur, internet 10,- Eur, cestovné 50,- Eur, lieky od bolesti 20,- Eur. Výdavky na dieťa, obedy 30,- Eur, dioptrické okuliare 80,- Eur, zubár 100,- Eur, výlety, exkurzie, hygiena, ošatenie. Maloletá E. navštevuje 7. ročník Základnej školy H., učí sa dobre, výchovné ani školské problémy nemá. Je zdravá, zvýšené výdavky sú spojené s návštevou zubára, kúpu dioptrických okuliarov. Matka uviedla, že otec na výživu maloletej E. ani na výživu plnoletého syna neprispieva. Naposledy bolo prostredníctvom exekútora zaslané na účet 78,- Eur vo februári 2019. Otec je tohto času vo výkone trestu odňatia slobody. Úrad na základe prešetrenia skutočností navrhuje výživné na maloleté dieťa neznižovať, nakoľko matka z jej finančných prostriedkov nedokáže uhrádzať základné a nevyhnutné potreby maloletého dieťaťa. Nedostatky v starostlivosti zo strany matky zistené neboli. Ďalej oboznamuje čl. 53 vyjadrenie plnoletého syna, ktorý uvádza, že nesúhlasí s návrhom na zníženie výživného, je nezamestnaný, evidovaný na Úrade práce. Keby sa zamestnal, navrhuje, aby bolo výživné zvýšené na sestru na sumu 180,- Eur mesačne. Ďalej sa oboznamuje čl. 58 ospravedlnenie kolízneho opatrovníka z neúčasti na pojednávaní. Sudkyňa ďalej oboznamuje odpoveď na lustráciu v Sociálnej poisťovni na plnoletého syna, z ktorej vyplýva, že tento je zamestnaný od 11.4.2019, posledný príjem v mesiaci máj 2019 brutto 580,- Eur. Ďalej oboznamuje lustráciu v Sociálnej poisťovni na matku, táto je zamestnaná v Q. J., a. s. a posledný príjem v mesiaci máj 2019 brutto 819,98 Eur, lustráciu v Zbore väzenskej a justičnej stráže, z ktorej vyplýva, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody v Ružomberku a predpokladaný alebo koniec trestu je 11.11.2028, rozsudok Okresného súdu Čadca v konaní 5P/19/2014, čl. 74, ktorý nadobudol právoplatnosť 6.7.2015, ktorým bola schválená rodičovská dohoda. Zároveň bolo na pojednávaní oboznámené posledné rozhodnutie vo veci návrhu otca na zníženie výživného na maloleté deti vo veci 10P/3/2016, konkrétne rozsudok Okresného súdu Čadca 10P/3/2016-73 zo dňa 24.8.2016, ktorým bol návrh navrhovateľa, teda otca na zníženie výživného zamietnutý, rovnako tak návrh matky na zvýšenie výživného súd zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

11. Súd mal preukázané, že naposledy bolo o výživnom na mal. deti rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Čadca č.k. 5P/19/2014-74 zo dňa 15.6.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 6.7.2015, kde súd schválil rodičovskú dohodu tak, že otec mal. detí je povinný prispievať na výživu maloletého Jozefa sumou 120,- € a na mal. E. sumou 100,- € mesačne počnúc dňom 26.3.2014.

12. Vo vzťahu k návrhu otca na zníženie výživného na maloletú dcéru súd v konaní aplikoval ustanovenia zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („Zákon o rodine“) - konkrétne ustanovenia § 36 ods.1 v spojení s ust. §§ 24 a nasl. Zákona o rodine a ust. §§ 62 a nasl. Zákona o rodine, upravujúcimi vyživovaciu povinnosť rodičov k deťom, v spojení so spoločnými ustanoveniami §§ 75 a nasl. Zákona o rodine, vychádzajúc z pomerov zistených za rozhodné obdobie uplatneného nároku v čase rozhodnutia a zisťujúc ich porovnaním s pomermi v čase posledného predchádzajúceho cit. rozhodnutia súdu o výživnom i s prihliadnutím na všeobecný vývoj životných nákladov, či došlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu posledného právoplatného rozhodnutia súdu o rozsahu vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu (§ 78 ods. 1, ods. 3 Zákona o rodine), posudzujúc na základe účastníkmi predložených a súdom zabezpečených

listinných dôkazov a správ, vrátane vyjadrenia súdom ustanoveného kolízneho opatrovníka vyjadrenia oboch rodičov o ich pomeroch a pomeroch ich dieťaťa v prospech a so zreteľom na najlepší záujem maloletého dieťaťa.

13. Vykonaným šetrením mal súd preukázané, že ku zmene pomerov došlo na strane matky a dcéry, ktorá je staršia, je v druhom stupni ZŠ, má vyššie výdavky nielen v súvislosti so školskom dochádzkou, ale bezpochyby i v súvislosti s oblečením, obuvou, hygienou a podobne. K zmene pomerov nedošlo však na strane otca. Pokiaľ ide o finančné pomery otca v súčasnosti, je zrejmé, že na jeho strane k zmene pomerov od posledného rozhodnutia nedošlo, naďalej poberá starobný dôchodok, je vo výkone trestu odňatia slobody, ktorú situáciu v akej sa ocitol si zapríčinil otec sám a to tým, že sa dopustil násilnej trestnej činnosti voči matke mal. detí, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 15 rokov, toho času je vo v výkone trestu odňatia slobody. V tomto smere preto neobstojí jeho návrh na zníženie výživného zo sumy 100,- € na sumu 50,- € na maloletú E., ktorá je naďalej odkázaná v celom rozsahu na starostlivosť od svojej matky, ktorá ju riadne zabezpečuje a napriek svojmu zdravotnému postihnutiu si našla zamestnanie, z ktorého reálne hradí všetky náklady maloletej, keďže otec ako starobný dôchodca má exekúcie v dôsledku ktorých jej od súdneho exekútora prichádza sporadicky výživné (naposledy vo februári 2019).

14. Iná situácia vyvstala vo vzťahu k plnoletému synovi. Súd nevyklučoval toto konanie (časť návrhu otca) na samostatné s prihliadnutím k hospodárnosti súdneho konania. Základným hmotnoprávnym predpokladom zmeny predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia súdu, ktorým rozhodol o výživnom pre (v tom čase maloleté) dieťa, určením jeho výšky v rozsahu zákonnej vyživovacej povinnosti rodiča, je v zmysle ust. § 78 ods.1, ods.3 Zákona o rodine preukázanie takej zmeny pomerov v časovom období od posledného predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia o výživnom, ktorá jeho zmenu odôvodňuje. Existenciu tohto predpokladu súd zisťuje a posudzuje komplexne (najmä prostredníctvom porovnania pomerov účastníkov, z ktorých vychádzal súd v predchádzajúcom rozhodnutí o výživnom s pomermi zistenými v čase vyhlásenia rozhodnutia súdu v prejednávanej veci a k tomuto okamihu, na základe objektívnych i subjektívnych okolností na strane všetkých zainteresovaných účastníkov, tzn. tak na strane oprávneného dieťaťa, ako aj na strane oboch rodičov ako povinných, s prihliadnutím i na všeobecný vývoj životných nákladov (§ 78 ods.3 Zákona o rodine). Súd v konaní o návrhu navrhovateľa na zníženie rozsahu vyživovacej povinnosti otca ako povinného voči plnoletému dieťaťu ako oprávnenému aplikoval ustanovenia Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („Zákon o rodine“) - konkrétne ust. § 62 ods.1 v spojení so spoločnými ustanoveniami §§ 75 a nasledujúcimi, osobitne ust. § 77 ods.1 Zákona o rodine a § 78 ods.1 Zákona o rodine, umožňujúce na návrh podaný niektorým z účastníkov zmenu rozhodnutia o výživnom na plnoleté dieťa v prípade neskoršej zmeny pomerov oproti pomeroch zisteným súdom v predchádzajúcom konaní, v ktorom naposledy rozhodol o rozsahu vyživovacej povinnosti.

15. Súd konštatuje čiastočnú zmenu pomerov na strane oboch účastníkov - plnoletého syna ako oprávnenej osoby a navrhovateľa ako povinného, so zreteľom na zákonnú vyživovaciu povinnosť oboch rodičov syna. Otec je naďalej vo výkone trestu odňatia slobody. Navrhovateľ (otec) ako povinný z platenia výživného je vo výkone trestu odňatia slobody, plnoletý syn (oprávnený z výživného) ukončil štúdium, ďalej v príprave na budúce povolanie nepokračoval k dátumu 30.6.2018. Ku dňu rozhodnutia mal súd preukázané, že tento sa zamestnal a teda je osobou samostatne zárobkovo činnou, čo je prípad, kedy nie je odkázaný na výživu svojich rodičov, ale preukázateľne je schopný samostatne sa živiť. Nakoľko však otec podal návrh na zníženie výživného a konanie vo vzťahu k plnoletému dieťaťu je návrhovým (nekoná súd z úradnej moci ale v rozsahu návrhu), súd s prihliadnutím k zisteným skutočnostiam dospel k záveru, že zamestnanie syna je dôvodom na zníženie výživného v rozsahu navrhovanom otcom. Súd v danom prípade však nevyklučuje podanie návrhu o úplnom zrušení vyživovacej povinnosti, avšak takýto návrh podaný nebol a súd je viazaný vo vzťahu k plnoletému synovi návrhom navrhovateľa, ktorý neprekročil. Výživné navrhovateľovi znížil voči oprávnenému synovi tak zo sumy 120,- € na požadovanú sumu 50,- € počnúc od podania návrhu.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Čadca v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, uvedie sa, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie podľa § 62 ods. 1 CMP možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.